एवंशंभोःकृष्णादनन्यत्वंजगदात्मत्वंचोक्त्वाचतुर्मुखादनन्यत्वंचाह तिलोत्तमेत्यादिना ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ पूर्वेणवदनेनेत्यादिनासकलदिक्पालात्माप्यहमेवैकः ॥ ५ ॥ ६ ॥ एवंभूतोपिस्वात्मभूतलो करक्षार्थंतपआयुधंचधारयामीत्याह जटिलइति ॥ ७ ॥ इंद्रेणेति एवमहंदासानामतिक्रमंसोढ्वातत्कीर्त्यर्थंनीलंकंठमपिधारयामीतिस्वस्यपरमकारुणिकत्वंचदर्शितं ॥ ८ ॥ ९ ॥ सुरभीमिति वाचंधे नुमुपासीततस्याश्वत्वारःस्तनाःस्वाहाकारःस्वधाकारोहंतकारोवषट्कारइतिवाग्धेनोश्चतुर्भिःस्तनैःपुष्टोधर्मोगोवृषस्तस्यफलभूतंपरवैराग्यविवेकादिकंफेनस्थानीयंयदाप्रत्यक्तत्वोपगंभवतितदावाग्धेनोःपा

श्रीभगवानुवाच तिलोत्तमानामपुराब्रह्मणायोषिदुत्तमा ॥ तिलंतिलंसमुद्धृत्यरत्नानांनिर्मिताशुभा ॥ १ ॥ साभ्यगच्छतमांदेविरूपेणाप्रतिमाभुवि ॥ प्र दक्षिणंलोभयंतीमांशुभेरुचिराननना ॥ २ ॥ यतोयतःसासुदतीमामुपाधावदंतिके ॥ ततस्ततोमुखंचारुममदेविविनिर्गतं ॥ ३ ॥ तांदिदृक्षुरहंयोगाच्चतुर्मू र्तित्वमागतः ॥ चतुर्मुखश्चसंवृत्तोदर्शयन्योगमुत्तमं ॥ ४ पूर्वेणवदनेनाहमिंद्रत्वमनुशास्मिह ॥ उत्तरेणत्वयासार्धंरमाम्यहमनिंदिते ॥ पश्चिमंमेमुखंसौम्यंस र्वप्राणिसुखावहं ॥ दक्षिणंभीमसंकाशंरौद्रंसंहरतिप्रजाः ॥ ६ ॥ जटिलोब्रह्मचारीचलोकानांहितकाम्यया ॥ देवकार्यार्थसिद्ध्यर्थंपिनाकंमेकरेस्थितं ॥ ७ ॥ इं द्रेणचपुरावज्रंक्षिप्तंश्रीकांक्षिणामम ॥ दग्ध्वाकंठंतुतद्यातंतेनश्रीकंठताममम ॥ ८ ॥ उमोवाच वाहनेष्वत्रसर्वेषुश्रीमत्स्वन्येषुसत्तम ॥ कथंचवृषभोदेव वाहनत्वमुपागतः ॥ ९ ॥ महेश्वरउवाच सुरभीमसृजद्ब्रह्मादेवधेनुंपयोमुचं ॥ सास्रष्टाबहुधाजाताक्षरमाणापयोमृतं ॥ १० ॥ तस्यावत्समुखोत्सृष्टःफे नोमद्गात्रमागतः ॥ ततोदग्धामयागावोनानावर्णत्वमागताः ॥ ११ ॥ ततोहंलोकगुरुणाशमंनीतोर्थवेदिना ॥ वृषंचैनंध्वजार्थंमेददौवाहनमेवच ॥ १२ ॥ उमोवाच निवासाबहुरूपास्तेदिविसर्वगुणान्विताः ॥ तांश्चसंत्यज्यभगवन्श्मशानेरमसेकथं ॥ १३ ॥ केशास्थिकलिलेभीमेकपालघटसंकुले ॥ गृध्रगो मायुबहुलेचिताग्निशतसंकुले ॥ १४ ॥ अशुचौमांसकलिलेवसाशोणितकर्दमे ॥ विकीर्णास्थिनिचयेशिवानादविनादिते ॥ महेश्वरउवाच मेध्या न्वेषीमहींकृत्स्नांविचराम्यनिशंसदा ॥ नचमेध्यतरंकिंचित्श्मशानादिहलक्ष्यते ॥ १६ ॥

रमार्थिकंप्रामाण्यमपन्हूयतेव्यावहारिकमेवतत्स्थाप्यतेसोयंगवांविवर्णभावः धर्मश्चएवंभूतस्यजीवन्मुक्तस्वरूपसूचकोध्वजइवतत्त्वविदिदृश्यतइतिप्रघट्टकार्थः ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ निवासाइति पूर्वंमैत्रेय भिक्षायांवाराणस्यामज्ञातैर्मुमुक्षुभिर्वस्तव्यमितिव्यासवाक्येनसूचितं अपेचकाश्यांशवदर्शनाच्छिवदर्शनंसंवर्तवासेनसूच्यते पूर्वत्रअल्पयाभिक्षयादत्तयामैत्रेयस्यानंतपुण्योत्पत्तिवचनेनवाराणस्याःपुण्यक्षे त्रत्वमुक्तं अपेचकाश्यांशवदर्शनाच्छिवदर्शनस्यान्यथासिद्धिसूचनेनात्रमृतानांशरीरंशिवलिंगमयंभवतीतिचोक्तं संप्रतिरूढ्यामहाश्मशानत्वेनावगतमत्रपवित्रत्वेनतदेवप्रदृश्यतेमेध्यान्वेषीत्यादिना मे धायांधीवृत्तौविदितंमेध्यंब्रह्मतत्प्राप्तिकामैःइदंश्मशानंउपास्यतइतिवचनान्नान्यत्श्मशानंरुद्रावासइतिज्ञेयं ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥

Digitized by Google